

Και ἄμα τελειώσανε ὅλες ἀφτὲς οἱ προετοιμασίες, τοῦ ἔκαμε κι' ἀφτὲς τίς ὁρμήνειες : « Ἄν μπῆ μέσα ὁ Τριμουμπέ, μὴν τοῦ πῆς τίποτα, μόνε ἀ σὲ ρωτήσῃ : ποῦ εἶναι τὰ δόντια σου ; δειξε του τὴ σαμπούα. ἀ σὲ ρωτήσῃ : ποῦ εἶναι ἡ γλώσσα σου ; δειξε του τὴ μαχαίρα· καὶ πάλι ἀ σὲ ρωτήσῃ : ποῦ εἶναι ἡ οὐρά σου ; ξέχωσε καὶ δειξε του τὸ πλατὺ λεπίδι τὰργαλειοῦ. Κι ἀνίτως σκαρφαλώσῃ νὰ σὲ πιάσῃ, κάρφωσέ τονε πέρα πέρα μὲ τὴ σαμπούα, καὶ κατέδασέ του μιὰ κοπανιὰ μὲ τὴ μαχαίρα, μὲ τρόπο ποῦ νὰ τονὲ σκοτώσῃς. »

Ἀφτὲς τίς ὁρμήνειες ἔκαμε ἡ Φάρα στὸν ἀδερφό της. Κ' ὕστερα τὸν ἀφῆσε γιὰ μιὰ στιγμὴ. Κ' ὕστερ' ἀπὸ λίγο ἔφτασε κι ὁ Τριμουμπέ.

« Σὺν ἄνθρωπος μυρίζει δὼ ! σὺν ἄνθρωπος μυρίζει δὼ ! » — φώναξε.

Κ' ὕστερα μπῆκε μέσα αὐτὸ σπῆτι κι ἄμα εἶδε τὸν Κουτουμπεκίμπου ἀπάνου στὰμπάρι τοῦ ρυζιοῦ, τὸν ἀρώτησε πῶς βρέθηκε ἐκεῖ ; Κι ἀφτὸς τοῦ ἀπάντησε κατὰ πῶς τὸν εἶχε ὁρμηγεμένο ἡ Φάρα.

Μ' ἀφτὲς τοῦ τίς ἀπάντησες θύμωσε πάρα πολὺ ὁ Τριμουμπέ, καὶ δὲν μπόρεσε νὰ βασιτάξῃ, παρὰ ἀνέδῃκε νὰ φτάσῃ τὸν Κουτουμπεκίμπου. Τὴ στιγμὴ ποῦ ἀνέδῃκε ἀπάνου στὰμπάρι, ὁ Κούτου τὸν κάρφωσε μὲ μιὰ μπηχτή, καὶ, καθὼς τὸν ἐβλεπε ποῦ δὲν πισωτραβοῦσε, τοῦ κατέδασε καὶ μιὰ σπαθιδὰ ποῦ χώρισε τὸ κεφάλι του στὰ δυὸ κι' ἔπεσε ξερός.

Βγήκε τότες κ' ἡ Φάρα ἀπ' τὸν κρυψώνα της καὶ συχάρηκε τὸν ἀδερφό της ποῦ τὰ κατὰφερε ἔτσι ὁμορφα ὅπως τὸν εἶχε ὁρμηγεμένο.

Καὶ τότες ἀδερφεῖ κι ἀδερφεῖς κατοικήσανε στὸ σπῆτι τοῦ Τριμουμπέ, καὶ πλουτήσανε γιὰτὶ πήρανε ὅλα τὰγαθὰ του. Οἱ γονιοὶ τοὺς (ποῦ θέλανε νὰ τοὺς θάψουνε ζωντανούς), καὶ τὰλλα τοὺς τὰδέρφια, ἄμα τὸ μάθανε πῶς τὰφύσικα παιδιὰ τοὺς πλουτήσανε, ὕστερ' ἀπὸνα τέτοις κατόρθωμα, ἤρθανε ὅλοι μὲ τὴ μεγαλύτερη ἐβγένεια νὰ τοὺς κάμουνε τὴν ἐπίσκεψή.

Ἀπὸ τὸ φέρεσίμὸ τοὺς ἀφτὸ γεννήθηκε κ' ἡ παρριμία : — « Ἄν εἶσαι ὁμορφος καὶ πλούσιος, σ' ἀγαποῦνε οἱ δικοὶ σου, ἄμα ὅμως εἶσαι ἄσκημος ἡ φτωχὸς δὲν ἔχουν ἔλεος γιὰ σένα. »

Λίγα λόγια γιὰ στερεόγραφο. — Δουλιὰ τοῦ μεταφραστῆ δὲν εἶναι νὰ κατακρίνῃ καὶ νὰ ξεπαλιάζῃ τὰ ὅσα μεταφράζει ἀπὸ ξένη γλώσσα, καὶ πάντα μου προσάβησα νὰ μεταφράζω τὰ Μαλγάσικα παρμιθία πιστὰ καὶ κατὰ λέξη, ἂν καὶ καμιά φορὰ εἶναι γεμάτα περιττολογίες ποῦ στὴ μετάφραση φαίνονται ἀνοσιτίες. Ὅμως δὲν μπορῶ καὶ νὰ παραδεχτῶ πῶς ἀληθῆς πάντα τὸ ἐπιμιθιο τοῦ παρμιθιοῦ μας. Ἡ ἀγάπη τοῦ γονιοῦ γιὰ τὰ παιδιὰ του δὲν ἔχει ἀφορμὴ οὔτε τὸν πλοῦτο οὔτε τὴ φτώχεια τοὺς, μὰ οὔτε καὶ τὰ χωρίσματα, καλὰ ἢ κακά, τὰ σωματικά τοὺς. Ἀφτὸ δείχνουνε καὶ κατὰ ἄλλες Μαλγάσικες παροιμίες ποῦ λένε : « Ἀγαπᾷ ὁ γονιὸς τὰ παιδιὰ του σὺν τῇ δικῇ του τῇ ζωῇ. » — « Ἀφτὸ ποῦ τὸ κράτησε 10 μῆνες! στὴν κοιλιά της, ποῦ

1. Ἐννοεῖ τοὺς Μαλγάσικους μῆνες, δηλαδὴ τοὺς φεγγαριάτικους, γιὰτὶ **φαντζάβα** = μῆνας, θὰ πῇ φεγγάρι.

ἦπτε γιὰ δάφτο νερὸ βρωμισμένο, ἀφτὸ εἶναι σὺν τὸ ξύγκι τοῦ κορμιοῦ της καὶ τὰγαπάει σὺν τῇ δικῇ της σάρκα. »

Ἀναλαάβα, Ἀπρίλης τοῦ 1909.

Γ. ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ (Δαβαζάγκας)

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟΝ Κ. ΠΑΛΛΗ

Πάλη, στίς 3 τοῦ Ἰουνίου 1910

Σεβαστὲ Κύριε Ἀλέξανδρε Πάλλη,

Εἶμαι μαθητὴς τοῦ δημοτικοῦ σχολείου. Ἀγαπῶ πολὺ τὰ καλὰ βιβλιαράκια. Προχθὲς ὁ διδάσκαλός μας μᾶς διάδασε πολλὰ ποιηματάκια δικὰ σας μέσα ἀπὸ τὸν Ταμπουρά. Τὰ ἀπλὰ καὶ γλυκὰ σας τραγουδάκια τὰ ἀρέσαμε πολὺ, μὰ πάρα πολὺ τὰ τραγουδάκια σας, ὅλοι ἀπὸ τὴν τάξιν μας. Ἐγὼ προπάντων, ποῦ μὲ τέτοια περνῶ τῆς ὥρες τῆς ἀναπαύσεώς μου, αἰσθάνθηκα τὰ τραγουδάκια κεῖνα νὰ μὲ μιλοῦν ὡς μέσα στὴν καρδιά μου καὶ γιὰ τοῦτο παρακάλεσα τὸν δάσκαλόν μου νὰ μὲ ἀγοράσῃ ἂν ὑπάρχη. Μὰ ἀνέλπιστα μαθαίνω πῶς αὐτὰ τὰ τόσο ὠραῖα τραγουδάκια χαρίζονται.

Φθάνει μὲ ἓνα μου γράμμα νὰ σᾶς τὸ παρακαλέσω. Γραυτὸ ἴσα ἴσα σήμερα τολμῶ νὰ σᾶς τὸ παρακαλέσω νὰ μὲ στείλετε κανένα « Ταμπουρά » καὶ ὅτι ἄλλο γράψατε γιὰ τὰ παιδιὰ, γιὰτὶ καθὼς μὲ εἶπε ὁ δάσκαλός μου πολλὰ ὁμορφα πράγματα γράψατε. Ἄν ἔχετε τὴν καλοσύνην νὰ μοῦ τὰ στείλετε, ἡ διέφθυσις μου εἶναι.

Μὲ πολλὴν ἐχτίμηση καὶ σεβασμὸ.

. . . (Γερμανία) 18. VII. 1910

Τιμημένε Κύριε Πάλλη,

Ἐδῶ καὶ πολὺς καιρὸς ἔλαβα τὰ βιβλία ποῦ εἵχατε τὴν ὑπερβολικὴ καλοσύνη νὰ μᾶς στείλετε, καὶ ἂν δὲ σᾶς ἀπάντησα ἄμέσως γιὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, αὐτὸ ἔγινε γιὰτὶ εἴχαμε ἀποφασίσει νὰ σᾶς γράψουμε ὅλοι μαζί· μὰ δὲν κατωρθώσαμε ὡς σήμερα νὰ ἀνταμωθοῦμε ὅλοι μαζί καὶ σᾶς γράψουμε τὸ γράμμα, γιὰτὶ τύχαινε τὰ Σαββατόβραδα (ποῦ ἔχουμε ὀρίσει γιὰ νὰ μαζευσόμαστε) ἄλλοτε νὰ λείπει ὁ ἓνας καὶ ἄλλοτε ὁ ἄλλος — καὶ ἔτσι ἀποφασισα νὰ σᾶς γράψω πάλι μονάχος γιὰ νὰ μὴν παρεξηγήσετε τὴ σιωπὴ μας.

Τὸ βιβλιαράκι τοῦ Brugman, ἂν καὶ τὸ περιεχόμενον δὲ μᾶς ἔδωκε τίποτε νέο, εἶναι καλὸ παραγανδικὸ μέσο γιὰ κείνους ἀπὸ τοὺς « κατηχούμενους » ποῦ χρειάζονται καὶ κάποια ἀναγνωρισμένη ἀδυσθέντια γιὰ νὰ προσχωρήσουνε στίς τάξεις μας.

Τὴν Ἰλιάδα σας τὴ διαδάσαμε σκεδὸν μονορούφι. Τὶ ἐκπληξὴ ποῦ εἶταν αὐτὴ ἔπειτα ἀπὸ ὅσες κακοήθειες λέγονται καὶ γράφονται κάτω στὴν Ἑλλάδα γιὰ Σᾶς ἀπὸ τοὺς Μιστριώτηδες καὶ Σία ! Καὶ πῶς ἔπειτα ἀπ' αὐτὴ τὴν προκατάληψη διαλυθῆκανε ὅλοι οἱ φόβοι τῶν σκεπτικιστῶν δταν διαδάσανε αὐτὸ τὸ ἀριστοτέχνημα ! Ἄν τοῦ Brugman

ἡ αὐθεντία μᾶς ἐπλίζει μὲ ἓνα ὄνομα, ἡ Ἰλιάδα εἶναι ἡ ἔμπρακτῃ ἀπέδειξη τῆς δυνάμεως τῆς δημοτικῆς μας γλώσσας καὶ ἔτσι, ἐφαρμόζοντας τὸ ubi tres ibi ecclesia, ὡς ἐκφράζουμε τὴ βαθύτατῃ εὐγνωμοσύνῃ τῆς γλωσσικῆς ἐκκλησιᾶς, γιατί μὲ τέτοιο θεμέλιο δὲν ἔχει νὰ φορηθῇ τὴ βροχή καὶ τὸ χαλάζι. Ἀκόμα τὸ οἰκοδόμημα εἶναι ἀτέλειωτο, μὰ καμιά ἀπὸ τίς καταγίδες δὲν τὸ κούνησε. Μία-μία οἱ πετρίτσες ἀραδιάζονται, καινούριοι ἔρχονται κάθε μέρα χτίστες γιὰ νὰ βοηθήσουνε κι αὐτοὶ στὸ τέλειωμα τῆς ἐκκλησιᾶς, ὅλοι χωρὶς μεροδούλι μὰ ἐμπνευσμένοι μονάχα μὲ τὴν ἰδέα τοῦ αὐτοῦ καὶ μόνο τοὺς δυναμώνει. Μὰ ἀκόμα εἶναι ἀτέλειωτῇ ἡ ἐκκλησιά—οἱ τωρινοὶ χτίστες δὲ φτάνουν, γι' αὐτό, ἂν ἔχουνε ἀληθινὴ ὄρεξη νὰ ἰδοῦν ἐπὶ τέλους ἔπειτα ἀπὸ τόσον κόπο τελειωμένο ἔτοιμο τὸ πελώριο οἰκοδόμημα, χρειάζεται ν' αὐξήσουνε τίς τάξεις τους—κοντὰ στὴ χτιστικὴ νὰ γίνουν καὶ «ψαράδες ἀθρώπων». Ἔτσι ἀνπλαμβανόμαστε κ' ἐμεῖς τὰ καθήκοντά μας—κι' ἂν πολλοὶ ἀπὸ μᾶς, μὴ ὄντας εἰδικοί, δὲν μποροῦν παρὰ πολὺ ἀσήμαντῇ δουλειᾷ νὰ κάνουν γιὰ τὸ χτίσιμο, ὅμως δὲ θὰ ἀφίσουν ποτὲς εὐκαιρία χωρὶς νὰ ἐργαστοῦνε στὰ γερά γιὰ τὴν ἀπόχτηση καὶ ἄλλωνε συντρόφων. Καὶ κάθε προσηλυτισμὸς τοῦ θὰ κατορθώνουμε—δεχθῆτε τον ὡς ἔμπρακτῃ ἐκφραση τῆς μεγάλης εὐγνωμοσύνης μας.

Μὲ ἄπειρο σεβασμό. (Ἰπεγραφή)

Γ. Γ. Γιὰ τὸ Εὐαγγέλιο δὲ σᾶς ἔγραψα—γιατί αὐτό, σὰ μονάκριβο, ἀκόμα δὲν κυκλοφόρησε.

ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ ΜΟΥ

ΣΤΑΜΑΤΗ ΝΙΚΟΚΑΒΟΥΡΑ

Οἱ ἄγγελοι ἐτοιμάζονταν
στὰ οὐράνια νὰ γυρίσουν, ²
τὴν Ἀνοίξιν ἀπὸ τοῦ φέρανε
στὴ γῇ μας συνοδιά,—
οἱ σάλπιγγες τους σήμαιναν
γοργὰ χορὸ νὰ στήσουν,
κ' ἐκεῖνη ἔρριχνε δάκρυα
τοῦ χωρισμοῦ πικρά.

Λευκὸ ἄγγελουδὶ πῶστεϊλε,
στοῦ κόσμου αὐτοῦ τὰ πάθη,
σὲ μάννα ὁ Πλάστης ἄχαρη
ἐλπίδα νὰ γενῇ,
μὲ μῦς κάπουθε πρόβαλε
κι ὁμπρὸς τους τότε ἑστάθη:—
τὸν κόσμον, λέει, πικραίνονται
νὰ βλέπω πὺ πονεῖ.

Τὰ κάλλη του ἐμαράθηκαν
στὴ χόρα τοῦ θανάτου,
μ' ἀκόμα ὅλο κυμάτιζε
πάν ἄστρο τοῦρανοῦ,
καὶ λένε πὺς δὲν πρέπεται
τὰ θάνατο ἐδῶ κάτω
νὰ λιώσῃ στὰ ἔρμα χρώματα
τοῦ Χάρου τοῦ σκληροῦ.

Σταμάτησαν καὶ ζήτησαν
τῆς Ἀνοίξης λουλούδια,
κι ὁλόλαμπρα τὸ στόλισαν
νὰ πάρῃ νιὰ ὁμορφιά:
στὸ στόμα ὅλοι τὸ ἐφίλησαν
καὶ μὲ γλυκὰ τραγούδια
τὸ ἔφεραν στὸν παράδεισον
κι αὐτὸ γιὰ συντροφιά.

ΣΠ. ΡΙΓΓΑΣ

Ο "ΝΟΥΜΑΣ,"

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Συντάκτης: Ν. Α. ΙΙΟΡΙΩΤΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΠΗΠΟΚΡΑΤΗ, Ἀρ. 11, ΑΘΗΝΑ

Συντρομὴ χρονιάτικη: Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ γιὰ τὴν Κρήτη δρ. 10. Γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 12 1/2.—Γιὰ τίς ἐπαρχίες δεχόμεστε καὶ τρίμηνες συντρομές (3 δρ τὴν τριμηνίαν).—Κανένας δὲ γράφεται συντρομητῆς ἂ δὲ στέλνει μπροστὰ τὴ συντρομὴ του.

20 λεπτὰ τὸ φύλλο, 20.—Τὰ περασμένα φύλλα πωλιζοῦνται στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμῇ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὅλα τὰ κίосκια, καὶ στὶς ἐπαρχίες στὰ Πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

ΑΚΕΦΑΛΟΙ ΚΙ ΑΣΚΗΜΑΤΙΣΤΟΙ—ΕΠΙΣΗΜΟ ΕΞΣΚΕΠΑΣΜΑ—Η ΠΡΟΠΟΣΗ ΤΟΥ—ΤΟ ΣΤΕΜΜΑ ΚΙ Ο ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ.

«...ΕἶΝΑΙ ἐπιβεβλημένον οἱ ἀνεξάρτητοι νὰ συσπειρωθῶσι περὶ τὸν κ. Βενιζέλον, πειθαρχοῦντες καὶ ὄχι φλυαροῦντες, ἐργαζόμενοι σοβαρῶς καὶ ὄχι φωνάζοντες μὲ δυνατὴν φωνὴν ἐν τῇ Βουλῇ διὸ «ὁ λαὸς ἀναμένει πότε θὰ συντρίβουν τὰ κόμματα»...»

Τὴ συμβουλὴ τὴ δίνει ὁ φίλος γιαντρός καὶ ὑφηγητῆς κ. Γ. Λυμπερόπουλος σ' ἓνα ἄρθρον του, «Τὰ νέα κόμματα», τυπωμένο στὴ «Λακεδαιμόνα» τῆς Σπάρτης. Καὶ τὴ συμβουλὴ αὐτὴ χρέος ἔχουνε νὰ τὴν ἀκούσουν οἱ ἀνεξάρτητοι, ἀφοῦ ὁ λαὸς τοὺς ἔστειλε στὴν Ἐθνοσυνέλευσιν ὄχι νὰ ἐροσκοπανίζουν καὶ νὰ ἐροφοβερίζουν, μὰ νὰ δουλέψουνε σοβαρὰ καὶ συνετὰ γιὰ τὸ καλὸ τῆς πολιτείας.

Στὸ φωτεινὸ αὐτὸ ἄρθρον τοῦ δ κ. Λυμπερόπουλος δείχνει καὶ μὲ ποῖον τρόπο μποροῦνε νὰ συνεργαστοῦνε μὲ τὸν κ. Βενιζέλον καὶ αὐτοὶ ἀκόμα οἱ σοσιαλιστάδες καὶ οἱ Θεσσαλοὶ βουλευτῆς, ποὺ σταλθήκανε στὴν Ἐθνοσυνέλευσιν ἀπὸ τὸ λαὸ μὲ δριμύνη ἐντολὴ καὶ ὄχι μοναχὰ γενικὰ καὶ ἄοριστα ὡς ἀνεξάρτητοι.

Γιὰ νὰ χτυπηθοῦνε ἀποτελεσματικὰ τὰ παλιὰ προσωπικὰ κόμματα ἀνάγκη πᾶσα νὰ συναγρινηθοῦνε οἱ ἀνεξάρτητοι καὶ ν' ἀναγνωρίσουν ἓναν ἀρχηγό. Ἀλλιώτικα, καθὼς στριφογυρίζουν τώρα ἀσύνταχτοι καὶ ἀκέφαλοι μέσα στὴ Βουλὴ, παύουνε νὰ ναι ἀνεξάρτητοι καὶ γίνονται, χωρὶς νὰν τὸ θέλουν καὶ χωρὶς νὰν τὸ καταλαβαίνουνε, σύμμαχοι τοῦ Θεοτόκη καὶ τοῦ Ράλλη.

*

ΤΗΝ Τετράδην, ἀπὸ τὸ βῆμα τῆς Βουλῆς ξεσκεπάστηκε, ἐπίσημα πιά, ἡ δεινὴ μας κατὰστασις, ἡ ἐξωτερικὴ καὶ ἡ ἐσωτερικὴ. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς μίλησε ἀνοιχτά, ξέσκεπα, δίχως νὰ κρύψει τὸ παραμικρὸ, καὶ ἀπὸ τὸ λόγο του ἓνα συμπέρασμα βγήκε, ἓνα ἄγριο συμπέρασμα: ΧΑΝΟΜΑΣΤΕ.

Οἱ Ἐθνικοὶ πατέρες ποὺ σταλθήκανε μέσα στὴ Βουλὴ